

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyitlerek és hirdetések.

Teléfono szám 34.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenként egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Égész évre . . . . . 8 kor.
Fél évre . . . . . 4 kor.
Negyed évre . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyitlér pótlóra 50 fillér.

Felelős szerkesztő:
IRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JOZSEF.

Kiadó és lap tulajdonos:
STRAUSZ GYÖRGY.

A márciusi ünnepek tanúsága.

Ez a nemzedék, mely két nap előtt március 15-ét ünnepelte, méltó volt elődeihez, mely a márciusi szabad eszméket kiküzdte. Hatvanégy esztendő távlatán nem látszik az „esernyő forradalom” kisebb jelentőségének, sőt a hogy a népjogok legyerveivel egyre erőteljesebben, hátrabban, a nemzet és az egyetemes emberiség javára nagyobb sikerrel élünk, — látjuk csak tisztán, milyen nagy kincset szereztek meg elődeink március 15-én. Szilágyi Dezso Napoleonnak történelmi nagyságát abban összegezte, hogy a vasakarú hadvezér győzelemtől megiltasult katonái egész Európán végighordozták a szabadság eszméket, ha ez az egyetlen igazán nagy történelmi hivatala volt a korziki hőseknek, vagy ahogy a legitimitás behódolói mondják: a korziki kalandornak, — mely nagy történelmi hivatást teljesítettek a márciusi ifjak, akik közül egyről, a dadogó Sükeiről megmaradt ez a szállóige: „Nem az o-kos embe-berekre van most szükség, de a bá-bátrakra”. Esernyővel csinálták, de remekbe csinálták. Dicsőségre a márciusi eszméknek, hogy véreknél vívták; glóriája, hogy az ősi alkotmányért a harcmezőn 53.000 magyar halt meg utána. Mi ezt a szabadságot drágán fizettük meg. De nem adták olcsón e becses emberi javat sehol!

Mi mást kívánhatunk március idusa alkalmából a magyar nemzetnek, mint hogy azt a nemzeti lendületet, mely az előtt 64 évvel megszállta a magyart, ma is ápoljuk

és a multnak minden tradícióival melengessük. A hatvanegyedik évi márciusi eszméknek kitarló munkával nekünk kell tartalmat adnunk. Az a Magyarország, melyet „Mit kíván a magyar nemzet” című kiáltványban ezéltől 64 évvel megfogalmaztak, ma sincs megépítve. Ennek a generációnak is jut rész a feladatból és munkából, hogy az 1848-as eszmék diadalmaskodásának, hogy azok belsőleg tartalomban megvalósuljanak.

S mily okos, mily szép, mily nagy nevelő hatású a március 15-iki ünnep, amely az eszmék kultuszának szolgál s ezzel ráhárítja a következő generációra a nemzetfejlés munkáját!

A tegnapielőtt rendezett idusi ünnep hatása alatt állván, látva a lelkesedést, mely városunk közönségét március 15-én hagyományyszerűleg áthatotta, örvendező hazafias lélekkel Arany János nagy nemzetbuzdító szövegei kel ajkunkon:

Nép, mely dicsőt, magasztot így magasztal,
Van abban élet, hit, jog és erő!

Farsang után.

Írta: Vasvári Lipót.

Mint minden esztendőben az újév, úgy beköszönt a farsang is a maga megszokott kedveseivel és bájaival.

Ha egész évben dolgoz kezekkel látunk jövőnk biztosításához, úgy nincs ember, aki ez alkalommal fel ne vidulna s ne áldozna egy pár kellemes estét a farsang kedves hagyományainak.

Már a legrégibb időkben is divatban volt a farsangnak megszokott ünneplése, mert hisz az ember a teremtés óta társas életet élt és ez a társas együttélés sokféle eszmének volt a bölcsője.

A régi nemes világban, különösen a nagyobb főúri családokban, igen nagy fénynyel és pompával ünnepelték meg e hagyományos napokat. Rendesen egy-egy előkelőbb családnál volt hivatalos az egész főúri közönség, hogy a barátságos otthon szent falai között ropják és lejtsek a régi magyar csárdást. Egy-egy ilyen estély csak a hölgyközönség részéről volt „mulatságnak” nevezhető, mert arisztokrata férfiak össelültek s rendesen a haza sorsán és akkori állapotán töprengtek, míg ezalatt odabenn, a nagyszobában (szalóban), hozzátartozóik vígan ropták a táncot a „Csinom Palkó, csinom Jankó . . . nótájára.

Ha végig nézzük a mai társadalom által rendezett mulatságokat, látjuk, hogy azok bizony sokban különböznek és sok tekintetben mögötte állanak a régi időkben tartott estélyeknek. Ma már csak a fiatalág kedvéért rendezik a táncestélyeket, a táncsal egybeköltött színelőadásokat és hangversenyeket. A szülők inkább csak serdülő leányaik kísérőjeként szerepelnek, ők azonban távol tartják magukat a letlleges részvételtől, nem vesznek részt az élvezetek egész sorozatában, míg a mult században és annak vége felé is voltak házi mulatságok és estélyek, a melyeken a ház apraja-nagyja vélt részt.

Egy jó oldala szokott lenni a mostani

Képek a szabadságharcból.

Írta: Farkas Emőd.

A csodaágyu.

Mikor a honvédek Vác előtt táboroztak, Bernátsky Antal Közűzér hazafutott s édesanyja jól tartotta kedvence ételével: túrósgombóccal.

Pukkadásig jóllakott s amit nem tudott bekebelezni, azt papirosba begyömösölvé, elrejtette az ágyucsőbe.

Egy éra múlva ágyucsőmle volt. Az őtęparancsnok le- s felhajlítottá az ágyucsőveket s belerázott, hogy nem rozsdások-e?

Amint Bernátsky ágyúháoz ért s lefelé fordította a csövet, ebből egy halom túrócgombóc polyogott ki.

Az őtęparancsnok elbámult. Bernátsky megkékült-zöldült.

— Miféle csodaágyu ez? — kérdezte aztán.

— Ideiglenesen étéskamrának rendeztem be, — mondta Bernátsky bátor-ágot kapva.

— No szép tűzér, aki túrósgombóccal akar lövöldözni az ellenségre.

— Ezzel én csak magamba akarok lövöldözni, az ellenségnek jobb a vasgombóc, mert az örökre megfekszi a gyomrát.

Az őtęparancsnok mosolygott s tovább ment, Bernátsky pedig felszedgette a porból a gombócokat, megtörölgötte s ismét eldugta a furcsa étéskamrába.

A makói hősök.

Az aradi véres utcai harcban, mikor a honvédek első ízben kiszorították a városból, a 29.

zászlóalj három közvitéze, Bombiák János és két makói földije elrejtözött a Thököly-ház udvarán.

— Felnyársalnak itt benneteket a rácok, — mondta az egyik közvitéz.

— Ne félj tőle, csináló én köztük olyan ribilliót, hogy mire észretérnek, már mi ugon-berken tul leszünk! — felelte Bombiák.

Azzal a kerítéshez támaszkodtak s a résen át figyeltek.

Egyszerre dobpergést hallanak s a hírhedt Joanovics Mihály őrnagy alakja tűnik fel előttük, aki ficánkoló, büszke ménen, kivont karddal vezette zászlóalját a Thököly-ház felé.

Bombiák célba vette Joanovicsot s ledur-rantotta.

A szerbek ijedten áltak meg, mire a másik két honvéd is rájuk tűzött.

A szerbek észrevették a lobbanás fényét s rémes ordítással törtek be a Thököly-ház udvarára

— Utánam, bajtársak! — kiáltotta a hős Bombiák s átugrott a kerítésen.

Társai követték s csatlakoztak asztalos őrnagy csapatához, mely ép ekkor indult a város visszafoglalására.

„Még éjjel se hagynak nyugodni”!

Egy Kossuth-huszársapat éjjel után érkezett Torda városába s jelentkezni akart báró Kemény Farkas őrnagnál.

A kapu zárva volt, de a huszár könnyen feltalálta magát. Megkocogtatták az őrnagy ablakát. Nagysokára kinyitott az és hálóköntőben egy álmos fej kandikált ki rajta.

— Mit akarnak? — szölt rá mérgesen a huszárokra.

— Jelentjük alálassan, őrnagy ur, megérkez-tünk.

— Ó, hogy még éjjel se hagynak nyugodni — kesergett a báró.

— Nem bizony, őrnagy ur — felelte egy Csató nevű vig huszár — mert katonák vagyunk.

A báró mit sem szölt, csak nagy mérgesen becsapta az ablakot az orruk előtt.

— No ez is jobb lett volna kisasszonyoknak, mint katonának! — morogták a huszárok.

Hanem a kényelmes mágnásból csakhamar igazi csataoroszlan lett s főleg neki köszönheti a nemzet, hogy Bem apó a piski-i hidat elfoglalta.

Csak utánam fiam!

Mikor Branyitszkónál a 34. tót zászlóalj csata-rendbe állott, Guyon eléjük lovagolt és így szölt:

— Elöl dupla lénuug, nátul kartács!

Erdősi Imre, a hős piarista tábóri pap, pedig a rohamjelre feltartotta a keresztet s tótúl így kiáltott:

— Csak utánam fiam!

És a felleküstül zászlóalj oroszláknént rohant előre.

A győzelem után hozzájuk lovagolt Guyon, nagyon megdicsérte s ezzel végzte beszédét:

— Két hónapra dupla lénuug!

Egy jökevű huszártszert erre Guyonhoz fordult:

— Hát a páter mit kap?

— Lelki feloldozást! — mondta mosolygva Guyon.

multságokunk, hogy azokat rendszeresen valami nemes cél előremozdítása érdekében rendezik. Városunkban is, mely mindig a jóért és humanus célokért fáradozik, sok olyan alkalom kínálkozik, hogy polgáraink hazaszeretettel, áldozatkészséggel és humanisztikus gondolkodásukat kifejezésre juttassák. E tettek és cselekedetek később azután, mint hatalmas alkotások, érlelik meg gyümölcseiket.

A farsang kedves, szolid és vidám napjai lezajlottak s csak e pár sor van hivatva az ideai farsangnak jelentősebb eseményeit kiemelni.

Csáktornya városának lársadalma az ideai farsangban sem zárkózott el, sőt sietett, hogy a komoly időben szerzett fillérekből a vidám napokban áldozzon a tettek mezején s így ha visszapillantunk a nemrégien elmúlt napokra, konstatalhatjuk, hogy azok bizony kedves emlékekkel zárultak.

A multságok közül, a cél magasztatóságát tekintve, erősen kidomborodott az u. n. kórházból.

Az elismerés ehelyütt a Csáktornyai Járás jegyzői karát illeti meg, fáradsáttalan és lankadatlan szorgalmáért és buzgóságáért. Erős volt a meggyőződés minden tagjában, hogy fáradozásukat a sok száz- és száz ember fogja majd egykoron meghálálni, azok a százak és ezrek, akik a felállítandó kórház áldását és jólékonyágát élvezni fogják.

Sajnos azonban, hogy ily módon, csakis ily multságok által, a kórház felállítására szükségeseket egyhamar összehozni nem fogjuk. Nagyobb áldozatok kellene ide. Nagyobb adományokkal találkoznunk ugyan a csáktornyai lakareképenztárak részéről, de ezek évi adományai sem igen lendítenek a dologon. Nagyobb összegekkel kellene itt dolgozni. Más vidékeken a végrendeletek is szereznek meglepetéseket, ha valamely napirenden tartott jólékony vagy hazafias intézmény létesítéséről van szó. Nálunk azonban ily meglepetések nincsenek szokásban. Felbontanak ugyan nálunk is súlyosabb végrendeletek, de azokban mindenről van szó, csak a kórházaknak szóló hagyományokról nem.

Pedig ezen a címen is szépen megszáporodhatott volna a kórházalap nálunk is szép pár ezer koronával!

De hát hogy ez így van, ne csodálkozzunk valami nagyon rajta. Hanem inkább csodálkozzunk Fesztetits Jenő grófnak, aki a létesítendő kórházalaphoz eddig még egy fillérral sem járult. Nem hogy nagyobb összeggel nem adott lökést a kórház ügyének, de még a kórházalokról sem vesz soha tudomást. Ugyszólván mindeki siet, hogy kisebb-nagyobb összeggel a multság jövedelmét fokozza s ezzel a kórházalapot gyarapítsa, csak Muraköz dűsgazdag földesaránt nem találjuk a felülfizetők s a kórház ügyét támogatók között. Pedig másutt a gazdag arisztokrácia jár elsősorban elől, amikor ily hatalmas intézményről van szó.

Igy támogatják Batthyány Zsigmond és Zichy Agost grótok a muraszombatiak templomepítési s középiskolai mozgalmait. Így tesznek egyebűt is, ahol ők vannak tekintélyöknél és anyagi kiváltságaiknál fogva abban a kedvező helyzetben, hogy a humanitarius intézményeket előmozdítsák.

Talán nincs is Gróf úrnak tudomása arról, hogy mi van itt készülöben? Az igaz, hogy a magyar plebánia létesítése körül sem élt kegyúri jogával, de a létesítendő kórházért talán löbbit tenne, ha a kórház felépítéséről tájékoztatnák.

Csináljunk tehát propagandát. Hadd szerezzen tudomást Fesztetits Jenő gróf is a

kórház érdekében megindított mozgalomról; hadd lássa be, hogy a kórház felépítéséhez az ő hathatós segítségére is szükség van. Sőt csakis az ő támogatásával valósíthatjuk meg áldásos eszménket; az ő segítségével, aki előkelő méltóságánál és vagyoni viszonyainál fogva a legnyomósabban istápolhatja mozgalmunkat.

Fel kell tehát kelteni a Gróf úr figyelmét városunkra, keresse fel egy küldöttség, mely bajaink és terveink feltáráásával emlékeztesse gróf urat az ősi nemes családra, mely neki fényes nevet és vagyont hagyott hátra s arra is, hogy ezek az ösök mindig a magyar dicsőség előbbrevitelén és diadalra jutásán fáradoztak, melyet ő sem hanyagolhat el hanem ápolnia, fejlesztenie kell.

De térjünk vissza a farsangi multságok lefolyására.

A hazafias kulturális célt szolgáló tanítóképző-intézet ideai multságai szintén felülmutta a nyilvánosság előtt eddig rendezett estéket s közönségeknek volt alkalma szép és kellemes zenében gyönyörködni és az előadott program számait végig élvezni.

A csáktornyai kereskedőfjók által rendezett multságban szereplő egyének is szép sikert arattak. Egyre többen vannak városunkban, akik méltányolni tudják a szepet, a jót és a nemeset s fel tudják fogni a rendezett multságok célját. Az ideai estély nemcsak ügyes előadás volt, de buzdítani fog hasonló multságok rendezésére a jövőben is.

Sikeres és minden ízében kellemes volt tehát a farsang, mely nemcsak a mulatni-vagyók hangulatának felkeltésére volt jó, de a jólékonyágot is támogatta.

És ezért most, midőn a vidám napok elmúltak s helyökbe a bőjt kevésbé mulatóságos napjai köszöntöttek be, annak a reménynek adhatunk kifejezést, hogy ha a jövőben is hasonló intenciókkal rendezzük tavaszi multságainkat, nemcsak a fiatalágnak adunk alkalmat a kellemes szórakozásra, hanem a jólékonyág ügyét is szolgáljuk. S mielőbb fel fog épülni Csáktornyan a kórház, ahol a gyöngéket visszadják az életnek, mely ugyis oly rövid, és amely aminő rövid, oly sok benne a szenvedés!

Március 15-ike Csáktornyan.

A tavasz legszebb ünnepe március 15-ike. S ennek az ünnepnek az idén kétszeres értéke volt, mert teljes pompájában köszöntött be az ünnep: meleg napsugár csókdosta a kifűzött zászlókat, melyek a szabadság napjának elévülhetetlen évfordulóját hirdették.

Az ünnepségek sorozatát az istentisztelet nyitotta meg, melyet d. e. 9 órákor Varga Wolfgang hittanár mondott a szentferenczen-diek templomában. Az istentiszteleten az áll. polgári és tanítóképző-intézet tanulói és növendékei jelentek meg a tanfésztfelek vezetésével, de azért nagy számban jelent még azon a városi közönség is.

A polgári iskolában és állami tanítóképző-intézetben az istentisztelet után iskolai ünnepek voltak. Mindkét helyen nagy lelkesedéssel ünnepelték március idusát.

A polg. iskolában megtartott ünnepély programja a következő volt: Pataky Kálmán igazgató megnyitó s Deák Dezső tanár ünnepi beszéde; Polesinszky Géza, Bezeredy Lajos és Schlesinger Erzsébet a Nemzeti dal, Március idusán s Hainathasadás c. költeményeket szavaltak. A fiúiskola énekkara meg a Himnusz, Talpra megart s végül a Szózatot énekelte.

Az áll. tanítóképző-intézet önképzőköri ünnepélyének ünnepi szónoka Kvassay Sándor IV. éves növendék volt s a Nemzeti dalt Fébert Lajos III. éves növendék szavalta. Az ifjúsági énekkar énekelte énekeit.

Az ünnepély fénypontját a Zrínyi-szálló nagytermében lefolyt ünnepély képezte, melyet az Iparosok dalárdája rendezett. Nyolc órákor volt kezdete az ünnepségnek. A dalárda Kalz Lipót karnagy vezetésével hazafias dalokat (Himnusz, Talpra magyar, Kurucdalok) énekelte, melyeket a szabatos, hatásos előadásért a közönség lelkesen megtapsolt. Értékese pontja volt a műsornak Ábrányi Emil: Napok királyja című kiváló költeménye, melyet Grau Géza gyák. iskolai tanító mély átérzéssel s nagy hatással adott elő s Rózsa Ernő szavallata, az aki a Talpra magyart szavallta ügyesen. Az esti hőse Pozsgár Rezső dr. ügyvédjelölt volt, aki a nap jelentőségét méltatta. Pozsgár nemcsak a történeti eseményt varázsolta vissza alos tudással, de hazafias érzést is vitt bele színés beszédébe, mely a nagyszámban megjelent közönségnek élvezetét is nyújtott s a hazafias érzelmek megerősítéséhez is hozzájárult. Pozsgár ünnepi beszéde zajos hatást keltett.

Az ünnepély előtt és után Balogh Károly bandája hazafias dalokat játszott s nagyban fokozta a nap emelkedett érzelmét.

Báró Bánffy Dezső szobra.

Szolnok-Doboka vármegyéből Deésről röpi szét a szózat, hogy báró Bánffy Dezső emléke közadakozásból megörökíttessék.

A nemzeti alapon álló magyar államférfi előtt évszázadokon át el volt zárva az út, hogy állami életünknek tényleg irányt szabjon. Ez okozta, hogy mai napig kevés olyan politikusunk támadt, aki bírja az államvezetés és igazgató művészetét.

Báró Bánffy Dezső pályájának összes mozzanatai fényesen bizonyítják, hogy ezekkel a tehetségekkel nemcsak teljes mértékben rendelkezett, de mindeniket egyesíteni tudta a fajszertetel melegével és annak belső értékével.

Eszményiesen önzetlen nemzeti cél, kitartó munkaszeretet, lankadatlan férfias erély vezette minden törekvését és az ő szellemének minden idegszála.

Az erős, következetes jellem erejével ragaszkodott elveihez; azoktól soha el nem tántorodott, azokkal szemben soha meg nem ingott.

Követendő példát nyújtott a parlamentarizmus egyik fontos tételére, mert meggyőződése kizárta azt is, hogy midőn a miniszterelnöki méltóságból eltávozott, támogassa azt a politikát, mely az övétől különbözőt férfias szilárdságban.

Báró Bánffy Dezső szelleme átértette a magyar faj európai helyzetének azt a mozzanatot, hogy nemzetünk létét az a szerep biztosítja, melyet mi magunknak kivivunk a nyugati civilizáció útjain és ha azszal együtt haladni akarunk, nem riadunk vissza azon áldozatoktól, melyeket az általános emberi törekvésnek menete megkövetel.

A halál immár feltárta Báró Bánffy Dezső politikai pályáját azt, ami abban értékes, ami abban maradandó. Mert látjuk, hogy életének minden pillanatát a kimeríthetetlen munkavágy és az a magyar nemzeti érzés ereje fűzte egybe, amely soha sem phent meg, amely soha sem változott. Életének homokóráján lepergő gránit szemek megle-

K Ü L Ö N F É L É K.

remtélték azt a falajt, amelyre, hisszük, reméljük, politikai barátainak épen úgy, mint ellenfeleinek áldozatkészsége rá helyezi az Ő egyéniségéhez méltó, annak megfelelő elismerését: a maradandó és szilárd érdemeiket.

Az Ő emlékének elhelyezésére annak a megyének a székhelye a legméltóbb, ahol 15 évre terjedő főispánága alatt oly sok példáját adta a modern, demokratikus állam és közigazgatási élet megalapozására, a társadalmi erők kifejtésére; és annak a szellemnek megtestesítésére, melynek mind e mai napig egyetlen, következetes, rendületlen híve Ő volt.

Szellemének és munkájának emlékét országos részvétel által az erdélyi részekben megörökíteni azért látnok szükségesnek, mert annak ereje és értéke épen ott; a nemzeti-egyetlen és a részleges önkormányzati állami élet körében tör első legméltóbban, mint előre vetett sugara Bárdó Bánffy Dezső országos politikájának és miniszterelnöki munkájának.

Ott szükséges, mert ott tanulságos az a látható jel, melyet egy vármegye hálaja kezdeményez, de amelyet egy ország elismerése valósít meg.

(A befolyt adományok a gyűjtő-iv kíséretében Ilosvai Jenő kir. tanácsos, Des. r. tan. város polgármesteréhez, mint az emlékbizottság pénztárához, Desre küldendő.)

A posta és távirtda forgalma.

A csáktornyai kir. posta távirtda és távbeszélő hivatal 1911. évi működéséről kaptunk érdekes adatokat, amelyek öröndelenen tauskodnak a nagy forgalomról, mely Csáktornyan, különösen a kereskedelem élénksége folytán a tavalyi évben lebonyolítottat.

Amikor a kimutatást nyilvánosságra hozzuk, a rendelkezésünkre álló adatok mellett, összehasonlítás kedvéért, zárójeltek közt, az 1903. évi adatokat is közöljük. Ekes bizonyosságai ezek kereskedelmünk fejlődésének s az intelligencia évről évre fokozódó igényeinek, melyek kielégítése a hatalmas számszoportokban hatalmasan megnyilatkozik.

Az adatok szerint:

Feladatolt közönséges levél és lev. lap.	536016 (175766),
ajánlott küldemény	18106 (9204),
csomag és pénzküld.	17277 (13806),
távírat	17763 (12328),
s postautóvány	29390 (23473) db,
utóbbi	1749967 (1283001) K értékben.
A postatakarék forgalomban b fizetettelt	15293 tételeben 3889154 (1795731) korona.
Erkezelt közönséges levél és lev. lap.	519012 (230148),
ajánlott küldemény	20010 (12500),
csomag és pénzküld.	38315 (33670),
távírat	18234 (11981),
s postautóvány	23189 (17744) db,
utóbbi	2078992 (1143219) K értékben.

A postatakarékpénztári forgalomban kifizetettelt 1152 db utóvány 596598 (514052) korona értékben.

Átmenetileg kezelteltelt 8462 (5236) db. távirat.

A távbeszélőnél lebonyolítottat a távolsági forgalomban 2309 db. fizetelt beszélgetés s 12740 db előfizetelt közti átalányért váltott beszélgetés.

A helyiforgalomban pedig 10 db fizetelt és ugyancsak ebben a körben 31720 db, előfizetelt közti átalányért váltott beszélgetés.

— **Jubileum.** Wlassics Gyula dr. közgazd. bírósági elnök a mai napon 60 esztendő, mely alkalomból egy a közigazgatási bíróság, mint a tud. akadémia, melynek szintén elnöke, csendes jubileumra készülnek. Értesülésünk szerint a közg. bíróság plakettel fogja Wlassicsot meglepni, a tud. akadémia pedig, melynek kebelében a nemzetközi büntetőjogi egyesület is működik, büntetőjogi cikket tartalmazó díszkötetet ad át elnökének. Valószínű, hogy az ünnepléstől más hivatalos tényezők sem maradnak el. Mi is üdvözlőlük Wlassics Gyulát az alkalomból kifolyólag. Lehetetlen szeretettel és tisztelettel meg nem emlékeznünk róla az évfordulat alkalmából akik látjuk az ő alkalmait illt Csáktornyan, azokat az iskolákat, melyeket a csáktornyaiak iránt való jóindulatának köszönhetünk. Örök hirdetői lesznek ezek ama gyöngédebb köteleknek, mely Wlassicsot a csáktornyaiakhoz a képviselőség révén éveken át fűzte. Ez a jóleső visszaemlékezés jókívánatainkat a mai napon is. Adja a Mindenható, hogy Wlassics Gyula ragyogó tehetségeit és sziklaszilárd hazafiai erényeit a Haza javára még nagyon nagyon sokáig értékesíthesse!

— **Jegyzők gyűlése.** A zalavármegyei községi- és körjegyzők egyesülete március 25-én d. e. 10 órákor Zalaegerszegen, a megyeház nagyertermében, rendkívüli közgyűlést tart. A gyűlés tárgyát a jegyzők és segédjegyzők anyagi helyzetének javítása érdekében teendő intézkedések képezik.

— **Kinevezés.** A földmivélségi m. kir. miniszter Viasz Nándor pozsonyi és Lange Kelemen perlaki X. fiz. osztályú m. kir. átlatorvosokat a IX. fizetési osztályba kinevezte.

— **Költözködő katonák.** A Csáktornyan tartózkodó ulánusok ahogy jeleztük; március 5-én távoztak el, az ujak Szekesfehérvárról 11-én vonultak be a helybeli lovas laktanyába. Mozgalmas nap volt a mult vasárnap is, mert akkor vonultak Csáktornyan keresztül a Varasdra költözködő ulánusok, akik Nagykanizsa és Perlakon át jöttek ugyancsak Szekesfehérvárról, hogy új állomáshelyüket elfoglalják. A költözködő ezredből Csáktornya 2 századot kapott, ugyancsnyit Varasd; a többi két század Zágráb, illetőleg Mostárba került. Az ezredparancsnokság Varasdon székel.

— **Halálozás.** Pankovics György zalaegerszegi igazgatótanító neje, szül. Horáček Mária f. hó 8-án 64 éves korában Zalaegerszegen elhunyt. Március 10-én temették el. Nyugodjék békében!

— **Pénztintézetek válsága.** A Magyar Pénztintézetek Központi Hitelbankja r. t.-nak hétfőn tartott igazgatósági ülésén jelentés tételven az intézet érdekében a kormánytól tett lépések eredményéről, a kiküldött igazgatósági tag illetékes helyről nyert felhatalmazás alapján, amint a Fővárosi Értesítő bennünket tudósít, a következőket jelentette: »A kormány a Magyar Pénztintézetek Központi Hitelbank r. t. rendezését az összes budapesti nagy pénztintézetekkel s azokkal a vidéki pénztintézetekkel, amelyek hajlandók részvenni a rendezésben kezdeményezte és támogatja, de feltételül tűzi ki, hogyha a status megengedi, a vidéki pénztintézetek eddigi szervezete más alapokon, esetleg a kormány ingerentiajával fenntartassék. Az igazgatóság a jelzett intézkedésekért egyhangu határozattal hálás köszönetet szavazott a kormánynak és egyuttal határozatilag ki-

mondotta, hogy a vidéki pénztintézeteknél a szervezlet további fenntartása érdekében minden befolyását érvényesíteni fogja.

— **Új ezüstpénz.** A törvény rendelkezési szerint 100 millió egykoronás s 50 millió kétkoronás ezüstpénzt fognak verni, amiből 30 százalék Magyarországon készül 45 mill. korona értékben. Új pénz lesz a kétkoronás, amelynek az lesz a hivatala, hogy lassanként kiszorítsa a forgalomból a régi ezüstforintot. A kétkoronásokból ép úgy, mint az egykoronásokból senki sem lesz kötelese fizeteskép 50 K-nál többet elfogadni s ebben a kétkoronás különbözik az egyforintostól, amelyet korlátlan mennyiségben kellett fizetés gyanánt elfogadni.

— **Ungváry László és a földgömb.** Jól ismerjük Czegléden Ungváry László óriási méretű szőlőtelepit, pincéit és faiskoláit, de azért mégis minden embert ámulatba ejt az a statisztika, melyet most állított össze a nagynevtű cég tulajdonosa. Ugyanis, ha a több mint 30 év óta eladott sok millió giedicsát, epret, akácot, gyümölcs-vadoncot, szőlővesszőt és mindenféle nemes ojtványt 1 méter távolságba mind egyszerre ültette volna, úgy ez a fasor ma már mintegy ötszörösen övezné körül óriási földgömbünket.

— **Titkárváltozás az Első Magyaránál.** Az Első magyar általános biztosító társaság nagykanizsai főügyénkségének titkára, Dezső Béla, szolgálati éveinek teljes betöltése után nyugalomba vonul. Helyébe a társaság igazgatósága titkárnak Lendvai Vilmost, az eszaki főügyénkség másodtitkárát nevezte ki. Dezső Béla 26 év óta állott a nagykanizsai főügyénkség szolgálatában, 16 év óta mint a főügyénkség vezetője és titkára. Dezső a szorgalom mintaképe s a fáradhatatlan munka embere volt; jól kiérdemelt nyugalmát a kies Balatonfüreden fogja élvezni. Utódja, Lendvai Vilmos, kedves, meggyerő modrával csakhamar kedvelt egyénisége lesz a nagykanizsai társadalomnak s így használatba tisztviselője a biztosító társaságnak is. Az új titkár Eszékéről jött s e hó elsején foglalta el új hivatalát.

— **Gyógyíthatatlan betegségek** tartották évszázadok óta az Epilepsiát. E régi hit azonban újban elveszti jogosultságát, mivel megbízható értesülésünk van arról, miszerint egy budapesti specialista orvos tudományos alapon és bevált módszer szerint gyógyítja az epileptikus betegeket és e módszerével a baj gyökeres gyógyítását teszi lehetővé, mit a gyógyult esetek nagy száma bizonyít. Ez orvos dr. Szabó B. Sándor (Budapest, Nagykorona-utca 18), ki gyógyulást keresőknek díjlanul ad fölvilágosítást.

— **Közgyűlés.** A Csáktornyai Izer. Nőegylet f. hó 10-én tartotta meg Wollák Rezsóné elnöklele alatt a tagok nagy részvétele mellett évi rendes közgyűlést. Az előjáróság jelentése, amely szerint szegény özvegyek, betegek és idegenek segélyezésére 1911. évben 1570 K fordítottat, a tagok száma s az egylet vagyona jelentékenyen gyarapodott, örvendős tudomásul vételelt és egyuttal az elnöknek és az előjáróságnak áldásdús működéséért köszönet szavazattal. Az előjáróság és a választmány mandátuma lejárván, elnök megköszönte az eddig 18 éven át iránta tanúsított bizalmat, tisztérőlt lemondott, kérve a közgyűlést, hogy más elnököt válasszon. A közgyűlés a lemondást nem fogadta el és egyhanguan ismét megválasztotta: Wollák Rezsónét elnöknek, Schwarz Jakabné alelnöknek, Mózes Bernátnét pénztárosnak, Scheffer Rezsónét és Hirschmann Adolfné titkárnak, a felügyelő bizottság tagjává pedig Hirschmann Leonét Graner Mórnt és özv. Charmatz Jónásné (uj). Ugyancsak egyhangugal választotta meg az eddigi választmányt, amelyben új tagul Mezei Simonné választott be. Wollák Rezsóné az egyhangu biza-

lom megnyilvánulása előtt meghajolva, tisztelt ismét el fogadta s indítványára a közgyűlés határozattal emelte, hogy évenként egy szegény leányt vagy asszonyt, aki valamely önálló pályát választott, működése megkezdésekor 100 K segélyt ad.

— **Csak Mauthner-féle MAGVAKAT** vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vevők kárára lenetszese.

— **Halalozás.** Ferecsina István helybeli képzitott sulyos csapás érte: István fia f. hó 9-én rövid, de kínos szenvedés után életének tizedik évében meghalt. A kis fiu elhunyt alkalmából általános volt a részvét a fajdalomtól lejutott szülők iránt, ami a temetés alkalmával is nagyarányokban megnyilatkozott. Legyen áldott emléke!

— **Nincs többé drágaság!** Örökös panaszoknak, hogy elviseihetetlen a drágaság; lenetetlen megélni! Arról azonban megelégednek, hogy az igények még hallatlanabb mértékben fokozódtak és hogy senkinek se jut eszébe, ceruzával a kezében, pontos költségvetésben megállapítani a háztartási bevételeket s kiadásokat. A ki ezt nem műtasztja el, soha se fog a hős az év végén arra a keserű felfedezésre ébredni, hogy deficitben maradt. Ehhez azonban még az is okvetlenül kívánatos, hogy állandó tanácsadóul válassza a gazdaságnyelvilág 18 év óta kipróbált hű barátját, a »Háztartás-t, mely Kérthy Emliné szerkesztésében arra oktatja olvasóit, hogyan lehet olcsón és jól éltözökdni, kertészkedni, sütni-főzni és úgy a városi, mint falusi háztartását elátolni. A »Háztartás« havonként háromszor jelenik meg. Időről-időre pályázatokat hirdet, melyek nyertő értékes díjakat kapnak. Előfizetési ára egy évre 12 K. (Budapest, VI, Eötvös-utca 36.) amely készséggel küld mutatvány-számokat is.

— **Meghívó.** A Csáktornyai Szépitő Egyesület ma delután 3 óraker Muraközi Takarékpénztár r. t. tanácstermében tartja közgyűlést, melyre a tagok ezennel meghívotnak. Az elnökség.

— **A szolnokdobokamegyei gazdasági egyesület** egyik legutóbbi vitagyűlésén elődöntötte azt a kérdést, mi a legfontosabb teendő a gyümölcsösben? Megállapította azt, hogy még a tavaly rigolirozása előtt keritkezni kell és pedig nem palánkkal, mely kitűnő fészke és telelőhelye a gyümölcspusztító élőadieknek, hanem sodronnyal. Szerencsére van egy kitűnő hazai beszerzési forrásunk Kollerich Pál és fia (Budapest, Ferencz-József rakpart). Ez a cég Delta néven kitűnő sodronnyterítést hozott forgalomba, mely olcsó is, tartós is és a célnak mindenképen megfelel. A cég a legelőkelőbb gazdaságoknak szállítja ezt a sodronnyt, mely versenyen kívül áll. Készséggel küld bárkinek árjegyzéket.

— **A bírák és ügyvédek uniformismban.** A bírák és ügyvédek a külföldön tudvalevőleg akkor, amikor a tárgyalóteremben hivatalos funkciót végeznek, egyenruhában vannak. Hogy nálunk is szokásba jöjjön ez, arra már régóta törekcszenek. Amennyire azonban időről-időre felmerült az eszme, ép úgy le is tűnt a napirendről. Ujabbban azonban ismét komolyan foglalkoznak a kérdéssel. Ezáltal erősen tartja magát a hír, hogy az igazságügyminiszteriumban a reform megvalósításán szorgalmasan dolgoznak s így könnyen meglehet, hogy a külföldi bíróságoknál követelt példák szerint a bírák és ügyvédek, nálunk is nemsokára külön e célra készült ruházatban teljesítik hivatalukat a tárgyalóteremben. A hír komolyságát az is illusztrálja, hogy az Iparművészeti Társulat már felterjesztést intézett a miniszteriumhoz, hogy a bírák és ügyvédek számára előírt palástnak és fővegnek terveit művészekkel készíttesse el.

— **A »Vasárnapi Ujság«** nagy feltűnést keftő képsorozatok közt a mácius 4-iki választójogi tüntetésről. Nagy Vilmos festményeinek kiállításáról, az orosz ballet budapesti szerepléséről (Szini Gyula cikkével), a khnai forradalomról, Molnár Ferenc új khinema-szkecséről stb. Szépirodalmi

olvasmányok: Szemere György regénye, Krúdy Gyula novellája, Farkas Imre verse, Alexander Bernát színházi cikke. Egyéb közlemények: Pataky László nekrológia, arcképe, aktuális arcképek s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték stb. Előfizetési ára negyédvre öt korona, a »Világkronika«-val együtt hat korona. Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4.)

— **Meghívó.** A nagykanizsai Patronage Egyesület március 31-én d. e. fél 11 óraker a városháza tanácstermében évi rendes közgyűlést tartja.

— **Kultúra,** mely a soproni Röttig Gusztáv és fia áldozatkésztsége mellett tavaly megindult, az idén is egyre jobban és jobban megép pompás füzeteivel. Minden füzet egy-egy szenzációs meglepetés. Így a legutóbb érkezett 4. füzet is méltán sorakozik az eddig megjelentek mellé.

A gazdag szám tartalma a következő: Balasa Imre: Az iró joga. Hangay Sándor: Mesék a kis fiannak. Molnár Antal: Seta. Orbók Attila: Ilyen az élet! Páll Rózsa: Versek Halmy Bódog: Cigány élet. Richard Dechmel: Arató-dal. Dr. Tarnovszky Sándor: Meunier. Kanizsa István: Gyermekek. Ória. Igric: Parnasszus mozgó. H. S.: Páll Rózsa: Pajzsa-Elemér: Gárdonyi Géza körül. Halmi Bódog: Kótázik a mámor. H. B.: Galamb Papné. Mörzcs Zsigmond regénye. Schilling Gábor menekülése. Világ könyvtár. Karinth Frigyes könyve: Így írtek ti. (irodalmi karikatúra.) A Modern Könyvtár. B. B. G.: Gazdátlan levelek. H. S.: Modern grafikus festőművészek és Storm van Gravesande hollandi grafikus kiállítására a Könyves Kálmán szalonjában. K. E. Vix csoportos kiállítás a Művészszobán. Március: Beregi Oszkár szavaltó estje. Blas: Gyógyírke, drága gyermek. A gúnyvas-csora. Képek: Körömdi-Frim Ervin: Rothenburg. Pechán József. Falusi utca. Szüret a Bácskában. Az igazság (űz, mely világit és éget. Schwalm Richard: rajz. (Előfizetési ára 20 K.)

— **Meglopta a vendegét.** Furcsán járt Marjenka József lendvavasarhelyi házaló, amikor legutóbb Stridóváron hazált. Alighanem jó vásárt csinált s e fölött való örömben ittas állapotba került. De nem ez volt a baj, hanem inkább az, hogy Gáber János stridóvári szabósegéddel hozta össze a sors, aki azonnal hozzászegődött s jó barátjának mutatkozott. A sok barátkozásnak az lett a vége, hogy az ittas házaló Gáber a lakására viite, hogy ott magát kialudja. A háziur azonban visszaelt a helyzetrel s Marjenka másnap Gábert feljelentette, mert a szabósegéd, míg aludt, 2 db. 5 és 15 db. egykoronás váltópénzt csent ki a mellényzsebéből.

— **A »Magyar Figyelő«** március elsejei számában Seres László folytatja és befejezi »Kossuth, Górgei és Szemere« című nagyredük történelmi tanulmányát, amely a szabadságharc történetéhez új, eddig ismeretlen adatokat szolgáltatott. Roszner Ervin bíró »A suffrage universal Franciaországban« című dolgozatával a választójog egyenlőségét a gyakorlati valóságban mutatja be. Nagyon érdekes Zavadzsky Levente cikke az 1437-iki parasztlázadásról, amely e történelmi folyamathoz hamis világlátásba való behatítása ellen a történetíró igazságait állítja szembe. A szépirodalmi részben Bárony István bájos novelláját és Kudmi Gyulának korfosó rajzát találjuk. A »Feljegyzések« rovatában, amely e számban a rendesen is gazdagabb, Tisza István, Vilecz János, Adorján Andor, Almásy László és még számosan írtak különböző tárgyú, de egyaránt érdekes dolgozatokat. A »Magyar Figyelő« előfizetési ára negyédvre 6 K. (Budapest, Andrássy-ut. 10.)

— **Tyuktolvajok.** Kozják István és Kozják György drávanagyfalusi subancok f. hó hó 4. és 6-án Zserjáv István és özv. Mayercsák Gyuláné odaváló lakosok kárára zártalan helyről tyukokat loptak el. Az okozott 22 K kárért és lopásért tetteseket a kir. járásbírósnak feljelentették.

Köszönetnyilvánítás.

Szeretett István fiam, temetésén megjelenteknek, valamint azon jó szomszédoknak, kik kisorszuval kedveskedtek emlékének, ezúton mondok hálás köszönetet.

Csáktornya, 1912. március 15.

Ferecsina István.

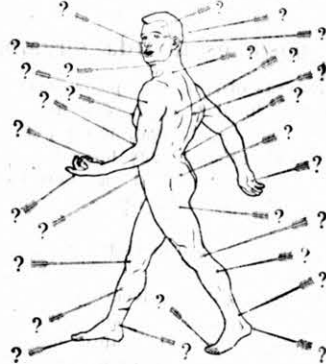
Gabona árák. — Útana zítka.

mmázsa	l m.-cent.	kor. fill.
Buza előrendő	Pšenica	20 00 —
Rozs	Hrż	18 20 —
Árpa	Ječmen	17 20 —
Zab	Zob	17 40 —
Kukoricza	Kuruza suha	19 90 —
Fehér bab új	Grah beli	24 00 —
Sárga bab	» žuti	22 00 —
Vegyes bab	» změšan	21 00 —
Kendermag	Konopljeno seme	20 00 —
Lenmag	Len	23 00 —
Tökmag	Koščice	27 50 —
Bükköny	Grahorka	18 20 —

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Előrangú kénes hévívíz gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdő, iszapborogatások, uszodák külön hölgyek s urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlég, szénsavas- és villamos-vízfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használatnak főleg csúszos bántalmaknál és idegbojok ellen. Ivó-kúra a legzörszervek hurutos eseteiben s állási pangásoknál. 200 kényelmes lakosbaba. Szolid kezelés, jutányos árák. Gyógy- és zenéjü nircs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

AZ IGAZGATOSÁG.

Vannak fájdalmai?

Használjon Feller-féle Elsafluidot és Feller-féle Elsafluidákat, melyek egyedüli készítője Feller V. Jenő udvari gyógyszerész, Stubica, Centrale 124. szám (Zágrábmege).

I. A Feller-féle Elsafluid saját tapasztalatunk szerint fájdalomcsillapító, gyógyító, gyengeséget megszüntető hatással bír, gyorsan és biztosan gyógyít csúzt, köszvény, ideggyengeséget, oldalszörést, szagartást, influenzait, fej-, fog- és derékfájást, zsábat, lénlást, szemfájást, migránt, sok itt meg nem említett betegségek megszüntetjé az ember. A Feller-féle Elsafluidot, rektálé, nátha, mell- és torokfájás és légvonat vagy bűléstől eredő bojok ellen is pártalan gyógykszerrel használják. Valódi csak úgy, ha minden üveg a »Feller« nevet viseli. 12 kis vagy 6 dupla vagy 2 speciális üveg bérmentve 5 korona.

II. Továbbá tudomására óhajtuk adni, hogy az emberek ezrei gyomorbojok, görcs, étvágytalanság, veseség, hányási inger, rosszullét, felhőgés, puffadás, dugulás, aranyeres bántalmak és különböző emésztési zavarak ellen kitűnő és biztos sikerrel használják a Feller-féle hasbajó Rebarbara-Elsafluidát 6 doboz bérmentve 4 korona. Óvakodjunk azonban utánzatoktól és címezünk minden rendelést gondosan.

Feller V. Jenő gyógyszerésznek, Stubica

Centrale 124 sz. (Zágrábmege).

Hirdetések felvételnek
e lap kiadóhivatalában.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sandora
tam se predplate i obzname pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučijivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Predplatna ošna je:
Na celo leto . . . . . 8 kor.
Na pol leta . . . . . 4 kor.
Na četvert let . . . . . 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obzname se poleg pogodbe i faj računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Suradnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlasnik
STRAUSZ SÁNDOR.

Žalostna sudbina našega puka.

(Dalje.)

Pisal sem već, kakov čemer je to, da mali gospodari vno go više plaćaju, kak zemelska gospoda. Evo još nekuliku pėtdah:

Grof Cholek 40 jezer mekotih prvoga klasa zemlje ima, plaća od mekote 2 K 40 fillėrov. Ravno vu oni varmegijji muž plaća 12 korun od nove mekote.

Grof Csekonicis ima 50 jezer mekot, plaća od mekote 2 K 80 fillėrov.

Grof Wenckheim brije 90 jezer mekot, 2 K 80 fill. plaća od mekote.

Eszterházy hercega imanje sbije 442 jezer mekotih, porcije ima od mekote 1 K 40 fillėrov.

Grof Náková Kálmán ima 13 jezer mekot zemlje, plaća od mekote 1 K 52 fill.

Idemo glet jednoga siromaka, koj s jednom sobom hižičku i jedno mekoto zemljice ima, kuliku vender taj bogec plaća!

Plati zemlerine 6 K 87 fill. od hižice 1 K 60 fill. od peršone 6 K drugi razred hasna 6 K, orsački potrošek 3 K 04 fill, orsački špital 72 fill, putna porcija 3 K, občinski potrošek 8 K 42 fill, varmegijinski potrošek 1 K 68 fill. od dimnjaka 2 K 88 fill. soldački stan 31 fill. občinski puti 3 K 20 fill, za šance 2 K 48 fill, cirkvena porcija 6 K 42 fill, nazadnje soldačka porcija 8 K. sekucialni stroški i interes 3 K 18 fill. Daklem taj bogec od svojega nezmerno velikoga imanja plati na leto sve skupa 63 ko-

run i 80 fillėrov. Rečite jeli je ně to vu nebo kričeći grěh! Kad je to jeden oblegat (Šandor Pál 1909. leta januara 21-ga) vu orsački hiži predstavil, svi su se prestrašili pred tak velikom krivicom, ali tajiti to pravicu niti jeden je ně ufal. Kak bi bilo moći anda prinasa dobro živeti i nekaj priskrbeti za decu! K tomu ideju još svakojački potroški (fercerungij.)

Na molbenicu, na svako najmenjše pismo barem za korunu štemplina potrebujeju. Od pitvine, duhana, soli, mesa, cukora, kave, petroleuma porciju plaćamo. Ako što prodaju, kupi ili pak herba već se s financom mora dehtiti.

Od vina, zganice i od pive 200 milijun korun od vandra s našega žepa vu orsačko torbu.

Pri duhanu 100 milijun hasna vleče orsag od svojih stanovnikov. Dvakrat tuliku platimo za najhujši duhan i cigare, kak orsaga košta.

Sol 28 milijunov nosi. Orsaga košta 2—3 fillėre, mi 28 fill. platimo.

Gvine k tomu na cukoru 55, na mesi 9, na petroleumo 15 milijun korun.

Daklem, ako na velike svetke falaček mesa, pojemu, ako si posladimu ili posolimu hranu, ako nazgemu potroga lampša već nam rova orsag po žepih. S jednom rečjom platimo malto od glada, od žedje, od težkoce i od žalosti. Jeden obitelj, koj stoji od pet đus (otec, mati i troja deca) plati na leto najmenje 100 korun fercerunga. Čuda je onda, da nas nevolja bije i kole?

Meštri i trgovci takodjer nikaj neimaju na svėto, kak i poljodjelavci i težaki, jerbo vno go terpiju od velike dragoće. Kvara ima od toga težak i poljodjelavec. Težak neima kaj prodati, kupiti pak čemerno za drage peneze mora sve. Poljodjelavec letinu domaj ponuca, ako pak nekaj malo draže prodaju, opet je tam, gde je bil, jerbo odecu i druge malenkosti puno draže mora kupiti. Dragoća, kak se to vidi samo zemelski gospodi nosi hasna, koji na jezero meter centov prodaju zruje i na stotine glav tiraju na sejam tuste junce, vole, birke i svinje.

Rukutvorci takodjer tugujeju. Mešter komaj sam da živi, detiči pak itak tuliku plaće potrebujeju, da je i njim dosta na stan, na opravu i na življenje.

Politički položaj.

(B.) Tekućeg meseca 6-ga dana je u magjarskim parlamentu sednica bez borbe minula. Protokola od marcius 5. sednice su ablegati potvrdili. Na ovi sednici najvil je Navay predsjednik da je Palj Ede novinepisaca iz pokrajine parlamenta za navėke vanzabranil. Ali opozicija je stėm ně bila zadovoljna, i tak je sabor na prošnju opozicije odredit, da se čela stvar prek daje pravosudnomu ministru. Još je Hock Janoš ablegat govoril okoli nekakve brbljanje, koje su se na prohodištu pripetile.

Abraham Dežó i Šümeği Vilmoš ablegati pak su interpellaciju upravitli k pravosudjemu, dotično trgovačkomu ministru. Odgovora su ně dobili.

Ogenj.

(Dalje i konec.)

Nije bilo najprihlicnejšu delo zavoljo drugih, i mene takisto, nego kaj prihlicnejšega sam si u onim kratkim vremenu ne mogel domisliti. A napokon sam se ne brigal ja za sve ovo, makar su me ženske vani pomilovale:

»Kaj bi se sirotčekom dogodilo, či bi celi Keszthely s nami vred zgorel? ...

Napokon sam i ja došel nekoliko k sebi, i koliko sam bio mogućen sam sobu natrag u red donesel, ufal sam se u to, da gazdarica od toga nikaj nebude znala, ande varal sam se, nėsam mishl, na današnje ženske jezikje.

Za pol ure sam bil gotov zevsema, kuhnje vrata zatvorim, idem u sobu, pa si kre lampe na stol naslonim svojo težko glavu, i — čekam . . .

Jeli sam donesel natrag u red sobu? Da donesem, samo najrže bi me ovo ovačilo: Vrata su falile, falila je takaj stara peč, cevu nje su zvihrane ležala na podu, pod je bil moker (dasi sam ga pobrisal) i z obežg ni, — drugaće smo pak bili zavsema domači.

Znal sem da ko poglavarjeva žena to zavzėdi, bom n.nogo trpel, i stopram onda bude se počela moja prava: žaloigra . . .

Tako sam osnoval . . . doklam dojdju svigdar su znali dojti li moji predpostavljeni oko osm.h, a koliko je sada? Poglednem na uro! Pol sedem za je, oje — časa je obilno — kaj bom zatoga delal? — Za sanjarije ga ve ne vremena, no! kaj bude? — već znam; hočem si predstaviti cijeli hurmasti dogodnj, koji se je baš po takvom dogodil.

Ko sam odišel od kuće, je baš od druge strane došel na ovaj slučaj moj drugi collega: Dóbör Jozsef. — Ovaj mladi gopon je uvijek imel ovo navado, da je gledal — kam je došel — predi kroz prostor u sobu, jeli je kdo doma? Ko je koga zaglednul je namah odišel nutra. Tak i danas kod mojega prozora, dojde, in — kuka — kuka, jeli sam nutri? Ali sprva je namahoma sve drugo opazil, samo mene ně, — i zakaj? Sigurno zato ker ga me ni bilo domaj u sobi. A njega to ne pači još bolje gleda, — ali badavo, drugo niš nevidi, samo kak se je žaril ogenj iz peći po tmični podugovati moji mali sobici, a razločiti pak se je ne mogel, da kaj bi to moglo biti?! I

mdra glavica si taki izmisli, da se je sjegurno u sobi nekaj užgalo. Stėm je na dvor pogledal, i ko je videl da ga dumaj nikoga ni hoće natrag k obloku, da se dokrajja osvedoči, jeli je zaista u sobi ogenj? — Nego baš na ovaj slučaj je ravno van iz jedne druge kuće u dvoru došla jedna stara švakinja, židovka, koja se je svigdar strašno ognja bojala, i baš ovoj je Jožek prikaznu najvio:

»U sobi Martineka je jako svetlo. Ně da bi se kaj užgalo?»

Samo toliko je trebalo židovki, već je počela kriciti:

»Kaj? — Sveta Mojzeš — i Abraham, oghenj — oghenj — pomhorite — pomhorite — vhado, friško — vhado, — Mari! Škafa — vhadro, friško — pomhorite — oghenj! Stėm si je pomagalo staro bitje, taki je nekaj sesedov skup dobežalo, in ovi su najeput hoteli kroz vrata u sobi nego ove su bile zatvorjenje, i moj kluč — je bil onda od mojih vrat — u mojom žepu. — Nego nesreća nemiruje. Sve sosede, i sesedi počneju jeden drugoga na vrata tiskati, svi z najvećom moćjom, i gledil išto njim je,

Grof Khuen-Hédervary Karolj ministar-predsjednik je marciuš 5-ga dana poslie podne ob 5 uri s brzovlakom u Beč putovao. Drugi dan je grof Khuen poslie podne ob 1 uri u Sönbrunnu pri kralju bil na izpitivanju.

Ova izpitivanja je znamenita bila ne samo ministarpredsjedniku, nego i celomu orsagu Naime grof Khuen je kralju prek dal pismeno od celoga kabineta ostavku. Povedal je grof Khuen kraljo to, da zakaj ostavi celi Korman svojega stališa, zrok je soldacki predlog. Najavil je grof Hédervary kralju i to, da ablegatsku hizu bude dot čas, dok se red napravi, razvlačil. Kralj je od kormana ostavku prijel i odlucivanje za sbei goridržal. Izpitivanja je pol ure dugo trajala. Ministarpredsjednik je on dan poslie podne ob 5 uri nazaj se putoval na Budapešt.

Dakle vezda je na kralja red, da koje politicare bude k sebi dal zvati na izpitivanje. Magjarski korman je padnul, tko bude orsačke posle vodil, to još vezda ne moći znati, nestere novine tak pišeu, da je Lukač Laslo vezdašnji financinistat u predaku. I to se čuje, da budu celoga soldackoga predloga preobrazili i obcenitoga izbornoga vlasta na red donesli. Dogodjaji idu na svojim putu naprē, budemo vre vidli, kaj bude iz nje vandošo, koji budu od novoga kormana člani, i kaj budeju nam donesli.

Marciuš 7-ga dana je u saboru opet na jed došel Palji Edeov dogodjaj. Govorili su Bakonji, Palónji, Saghy, Hock, Egry i Cermak ablegati. Proti Palji Edeja budu kaznenu tužbu pokrenuli. Ddnevni red se je stēm izpunil. Navay predsjednik je predložil, da gledē na obcenitoga političkoga stališa, nek zaključuju dogovaranje. Proti tomu je nitko ne govoril, i tak poslie podne ob 1 uri već je parlament prazen bil.

Marciuš mesec 8-ga dana je magjarski parlament opet znamenito sednicu imel. Na on dan je grof Khuen-Hédervary Karolj ministarpredsjednik u saboru najavil, da je magjarski korman kralju marciuš 7-ga dana ostavku predal, koji je kralj prijel, i dot čas, dok bude novu korman ovo mesto izpunil, kralj je nje naručil, da nek dalje vodiju posle. Već je prosil sabora, da, dok se novi korman nastavi, od ablegatske hize

nek se sednice razvlačuju. Sabor je k tomu prinosisl.

S tēm je mir i tiha nastala u parlamentu.

Dakle grof Hédervary Karolj, koj je i pred devet lēmi prepal, — je opet moral ostavili svoje mesto, kakli ministarpredsjednik.

On dan odvečer je njegva stranjka, tojest »munkapárt« dogovaranje držala. Na ovi dogovaranji je grof Tisa Istvan lepoga govora držal, i spricaval se je u ime cele stranke od grof Khuena.

Kraljski izpitivanja budu se samo u bližnjim tjednu obdržavali.

Velikaška hiza je marciuš mesec 9-ga dana u poldne sednicu držala. I ovdje je grof Khuen najavil, da je korman kralju ovstavku predal. Sednica je samo nestere minute trajala.

Kada se je od sabora sednica zaključila, svi ministri su skupa došli pri grof Khuenu i znjim dogovarjali. Za tēm je ministarpredsjednik od munkaparta predsjedništvo prijel. Pottam je grof Tisa Istvan pohodil grof Hédervarya.

Vitez Auffenberg Moric ministar od vojnih posala je tekuceg mesec 9-ga dana pred poldan ob pol deseti uri pri kralju bil na izpitivanju. Tu je opet soldacki predlog došel na red.

Bečke novine pišeu, da tamošnji politicari tak misliju, da k kralju na izpitivanju sledeći budu poziva dobili: od velikaške-i ablegatske hize predsjednik (grof Čaky Albiu — Navay Lajos), od vekse stranke vodji, dr. Wekerle Sandor bivši ministarpredsjednik, na dalje Kristoffy Jožef bivši ministar od nutrašnje poslov.

U Hrvatskimorsagu je sada mir. Čuvaj Ede ban je u minucem nedelju odvečer na Budapešt putovao, kaj se tamo s grof Khuen-Hédervary ministarpredsjednikom dogovarja.

Grof Čaki Albin od magjarske velikaške hize predsjednik i Navay Lajos od ablegatske hize predsjednik su već dobili poziva k kralju na izpitivanje. Spomenuti predsjednici su marciuš 14-ga dana bili u Sönbrunnu pri kralju.

— **Kraljovo ljetovanje.** Iz Beča javiju, da bude kralj med marciuš 20—23 dana u Istri putovao na ljetovanje i četiri mesece će tamo ostati.

— **Endes Arpada su vlovili.** Jednoga glasovitoga razbojnika, koj je već petkrat skočil iz tamnice, su vezda, da je već šestokrat vujsel, opet ga vlovili. Naime Endes Arpad je ve to mane iz nagjenjedske kaznionice, gde je zatvoren bil, vujsel. Po dano skočil je čez oblok na vrt, i odonut dalje bejzal na Šekeljkočard. Ali ovdje su ga željeznički težaki vlovili i njega redarim predali. Zandari su ga odmah nazajspravili na Nagjenjed.

— **Samoubojna puckica.** Na Budapeštu Ujhelji Adolta deset godišnja Juliska zvana devojka je marciuš 6-ga dana poslie podne na Döbrentey-trgu u Dunaj skočila. Pelc Béla mekaničar i Lebkovits Mihajl cipe-lar-pomoćnik su za nju skočili u Dunaj i još kakli živu su vanbranili. Branitelji su onda puckicu na roditeljni stan odnesli.

— **Samoubojstvo.** Friker Janoš alšosönboraski stanovnik, dobrostojeći gazda je u plucevužiganje opal i u njegovim vrućinu van je skočil iz postelje, onda je na najže išel i tamo s jednom ostrom kosom prek si je vrezal šinjaka. Dok su nesretnoga človeka našli, već je mrtev bil. Supruga i četiri deće se tuguju za njega.

— **Krvalo zidanje.** U Beču, vu tretjim distriktu, gde sada jeinu hizu zidaju, su se stalaki srušili. Gredi su dva težake zaklali, a sedem pako oranili.

— **Doli je opal iz petoga kata.** Majzer Jožef petnajst godišnji težak je marciuš 6-ga dana v jutro na Budapeštu pri jedni, na ũšoi-put broj 121. hiza zidanji delal. Nesretni človek je iz nepazljivosti iz petoga kata dolibučnul. Vmiral je, kada su ga u Sent Istvan špital odnesli.

— **Smrt med šibanjem.** Poleg piškiki stacionu na odprti streki med šibanjem su dvē vagoni Sabo Jožef od državne željeznice grijača na smrt stisnuli.

— **Dvoboj.** Ivanović Sandor veliki župan i dr. Serdahelji Henrik živinar su marciuš 7-ga dana u poldne na Budapeštu

— špor se odtrgne, in svi padeju u kuhnju jeden na drugoga.

Ovdi se taki svaki gori stane, i nahrumiju se na stare vrata moje sobe, ali i ove su bile zatvorene, nje u kluč u mojem žepu, nikaj zato. Svaki je hotel prvi biti, počnoli su turiti, i išlo je, vrata se na dve strani razlomijo, in sva halabuka se navali, na mirno staro peč u — visokom.

Sada se zaista peč iz visokoga doli zruši, i uglenje se po sobi sim i tam raztepe, svaki je vikal: »Vodo, vodo«. Ovo je pomagalo, odmah su škal za škafof leteli u sobu, sve je bilo dol sprehičeno, sve mokro, zlejano.

Za malo vreme su svi bili već potolaženi, i ko so odhadjali, se spominaju med sobom:

— »Ves Keszthely bi zgorel, ko mi nebi došli na pomoć!»

»Nesretan dečko, kaj je načinio, da je nastal ogenj?»

»Sjegurno je z prenogom naphao peč, koja se je razletela!»

Na ovo sam dosel ja — sve drugo pak već znate.

Onde pri stolu sam još, je! Sada mi je sve jasno, sve znam po istini, i koj duže cekam, stēm bolje sem čtil ženskiine jezike, da su se bšš nad menom mogli zapēcati.

Barem bi već bil tork . . .

Aha . . . već su duma, došli su ti moji predji; van poglednem . . .

»Kaj si doma?«

»Jesam.« — je bil kratak odgovor. Nego ovo je ne bilo sve. Ve si gazdarica u ruke vzeme lampu, i gleda po kuhnji . . .

»Martin! Kdo je hodil tolkoput po kuhnji?«

Niš odgovora . . .

Dojde do vrat — kojih je ne bilo . . .

»Sveta božja pomoznica tu se je nekaj zgodilo! Vrata falijo — peč fali, pod je takaj z obežgani, — zaval za Boga tu je bil — ogenj!»

Zabadav mi je sve zgovaranje, i gazda je došel pomagat.

»Taki jutri peč na najža, nek zmrzavle ko nezna paziti na njo . . .»

A žena pak:

»Ti poncuša, — ti pilatuša, — zgoreti bomo bomo za volo toga toga . . .»

Kak toča su sada padale na mene reći, kak nikada prije — i ufan se nikada već.

Naj njim bude, čoviek još reći prenese nekak, a bit pak ni onda nisam bio, kaj se je primeni hvata Bogu nikada ne dogodilo.

Onaj dan je bil zame najgrozovitejši . . . Ob koncu »žaloigre« mi je došel na pamet pjesnik Heine, koji je živel z ovim priredjom:

»Ich schweig — und gedenk! . . .»

Ovo bi se po našom reklo: »Tiho bom amde punil bom.»

Ovih rečih sam se ve spotil, ko sam bil spotani od gospodara zavoljo današnjih jezikov. Sprva sam si mislil: Osvetil je bom jezik kvine kćere, a kasneje se mi je smešno videlo kaj takvoga, anda z osvetoj nikaj nebu, njo sam lepo položil u koš.

A kaj još naj hočem? . . .

Zvun svega toga mije nikaj drugo ne izostalo kak; da sam sve skup lepo utaknuju u žep.

— Tiho bom — amde punil bom.

vu Rakosy-zvanoj boriste dvoboja imeli. U dvoboju je Serdabehli dr. na glavi se oranil.

— **Zatukle je svojega oca.** Grim-mel Janos 18 godišnjoga nemetpronaiskoga momaka je njegov otec našpotal za radi toga, kaj je kesno noć došel dimo. Momak je na to s jednim trčkom njegovoga oca tri-krat tak u glavu vudril, da je ov odmah umrl. Zlopak momaka su uhitili.

— **Kratke novosti.** Loznu sučinu je pila na Budapeštu Vigan Gjörgj borberpo-moćnika 83. godišnja supruga. Branitelji su nju s težkimi ranami u Rokus-špital spravi-li. Zrok je nepoznat. — U Dunaj je skočil iz Eržebet-mosta Jendrik Pal 18 godišnji kovačinoš. Halasi su za njega veslali i brani-li iz vode. — U Tisu se je vtopil David Mihalj 40. godišnji senteški kočijaš. Njegov prijatelji, koji su mu na pomoć žurili, ne su ga mogli braniti. Vtopil se je. Supruga i tri deca tuguju za njega. — Na Segedu je elek-tlična željeznica od Balaz Imrija sina, jed-noga poldrugo letnoga pečaka na smrt zga-zilo. Istragu su podigli. — Zampiu Jozef Deč loltnavarmegjejski žandar se je u srce strelil. Za radi amerikanskoga dvoboja je moral umrjeti. — U potok je nutaropala Feresta Janosa supruga, jedna uješleštoska žena. Samo mrtvo telo su mogli vanveći iz vode. Za nju se pet dece plaćuje. — U reku je bućnuł jeden vlak u Ameriki blizo Prince aladar kanadivarmegjejski varaš. Petnaest outniki su izniknuli, ove za mrtvace misliju. Dvaj-sti putniki su se na tezkoma oranili. — U Derventu je jeden 21 godišnji mladi clovek njegovoga 110 godišnjoga staroga oca dolit-strelil, a onda pak je samoubojnik postal.

— **Kralj ne dojde na Budapešt.** Magjarse novine tak pišuju, da kralj ne-buđe vezda niti na budapešt, niti pako na Gödöllö putoval. Dakle magjarski političari budu morali na izpitivanju u Šonbrunn se putovati.

— **Samoubojni ljekarnik.** Zaborski Tivadar alsolendvanski ljekarnikpomoćnik se je marcius 9-ga dana vu zoru u Fiumi vu jedni kavani u glavu strelil. U špital su ga spravili, gde je za četiri ure umrl. Zabor-ski je jednoga lista pisal svoji zaručnici u kojim piše, da je čina iz bolesti napravil i rad bi hotel svojom zaručnicom skupa umrjeti.

— **Vilmoš cesar i taljanski kralj.** Iz Rima javiju, da Vilmoš nemski cesar bude se marcius 20-ga dana u Velencju s Viktor Emanuel taljanskim kraljem sreł.

— **Pred vlaka se je legnul.** Na Temesvar Giarvaroš staciona pred štopoju-ćega vlaka se je legnul marcius 8-ga dana poslie podne Činku Milan 25 godišnji fiskali-uški pisar. Od lokomotiva voditelj je odmah krotil, ali već je ne mogel cuğa postaviti. Kolači su Činku Milanu desno nogu podpu-noma dolirezali. Branitelji su ga u špital spravili, gde je za kratko vreme umrl. Tak misliju, da ga je bez nade ljubav tierala u smrt.

— **Ogenj u jednim gospodarstvu.** Na Sivacu (Pestvarmegjija) marcius 7-ga odvečer ob 6-uri je u Lósi Jakaba gospo-darstvi ogenj nastal, kojega su ne mogli lokalizérati. Sve gospodarstveni stani i poraš su zgoreli. Kvar je po prilici stojezer korun.

— **Željeznička nesreća.** Marcius mesec 7-ga dana na Oberhollabrunn staci-onu je jeden štopojući brzovlak od jednoga teretnoga vlaka lokomotiva ribal. Obedvé lokomotivi su se pokvarili i vauškliznuli. Tri putniki i dvé željeznički službeniki su se oranili.

— **Samoubojni učen.** Marcius mesec 8-ga dana u jutro na Budapeštu je Locka Jozef muševniski ravnateljstrasar na njegovim stanu iz treboga kala na dvor skočil i smr-ne rane trpel. Branitelji su ga u Rokus-špi-tal spravili, gde je za neštere minute pot-lam umrl. Nesretni učen je već zdavnja bolestan bil, i brčas zato se je réšil od života.

— **Tragedija jednoga betežnoga soldata.** Na Aradu se je marcius 7-ga dana poslie podne od 33. pjesičkoga regementa u kancelariji jeden Ačay Janos zvani prosti soldat u prse strelil i u soldackim špitalu umrl. Nesretni clovek ima izpit zrelosti i na dvé viziti su ga vunsuperérerali, ali na tretji viziti je assentérani bil i na tri godine su ga nutarvleki. Mladi clovek je uvijek be-legaluval, ali zato su ga ne pustili iz soldatije, nego u kancelariju su ga hasnuvali. To ga je jako zalostilo. Kada je ve to mape nekvu malo falingu napravil, na 24 dane su ga zaprili, tuži se je regementsdoktoru, da on nemre ovu kašligu nosit. Na njegvo tužbu su nikaj ne dali, i siromak, betežni soldat je samoubojnik postal.

— **Vpičil je svoju suprugu.** Žan-dari su Kal Janos darvaiskoga (Satmarvár-megjija) svećenika, koj je svoju suprugu iz ljubomora marcius 7-ga dana na smrt vpičil, ntilili.

— **Zaprti most.** Na Budapeštu budu najblize po svem svétu glasovitoga Lanc-mosta zaprili, ar korman hoće ga dati reno-verati. To delo bude oršagu opet neštere milijune koštalo.

— **Samoubojni gazda.** U Dombrad (Beregvarmegjija) obćini Papi Šandor dobro-stojeći gazda, koj je pred nešterimi meseci došatil timo iz Amerike, nikak se je ne mogel sprateljiti s malom življenjem, i od-lučil je, da će samoubojnik postal. Već se je dvékrat obesil, ali ga je njegva familija u vremenu spazila, i ujeđa branila. Familija je već privolila, da bude Papi nazajputnuval u Ameriku i već je nutardal molbericu, za putnilist, ali Papi je tak neuztrpljiv bil, da se je marcius 7-ga dana, dok mu je sup-ruga daleko bila, na novoma goribesil. Žena kada je dimo došla, samo mrtvoga muža je našla na voze.

— **Sit života palir.** Na Budapeštu, u Bethlen-ulica 5. broju žiži se je marcius 8-ga dana u poldne Eisner Jozef palir u glavu strelil. Vmiral je, da su ga branitelji na kli-niku odnesli.

— **U smrt pred raporta.** Na Nagj-varadu se je marcius 6-ga dana u gradu na smrt strelil Benes Ignac od 101. pjesič-koga regementa prosti soldat. Nesretni sol-dat je već inteligentni, samostojeći trgovac bil na Nagjvaradu i dobroga prometa je imel, predi dok su ga nutarassentérerali. Njegli ro-dibji su ga hoteli osloboditi iz soldatije, ali sve je zabadavo bilo. Vezda Benes, koj je do vezda nigdar nkvu krivno delo ne nap-ravit, je za radi nekke male falinge u ne-voiju došel. Marcius 6-ga dana je moral na rapport iti, i jer se je bojal od kaštige, u kompaniji sobi u srce se je strelil.

— **Umiranje.** Herboly Alajos muravidskomu državnomu učitelju sin, Herboly Arpad je tekućeg meseca 1-ga dana u svoji 16 letni dobi za kratko trpenje na Muravidu umrl. Pokojnoga su marcius 3-ga dana pred poldan ob 9 uri na vekivečno mesto spravi-li. Nek počiva u miru Božjem!

— **Né su pazili na dete.** Kolarić Ferencu udovica, lapathejska žena je u minućem mesecu na koncu iz domov na

Čakturnja se putovala bez toga, da bi nje-zinogz 5 letnoga Janos sina nekomu na paz-ljivosti dala. Dete je samo oštaljo, i tak se je s šibicami igrel i med igranjem je poleg stana slamo vužgal. Ogenj je ne samo od matere hižu, nego i prešo uništil. Kvar je 2 jezero 120 korun. Tak ženu, kak i Cvet-kovič Mihalja, koj s udovicom u nezakon-skim ženitbu živi su na sudu prijavili.

— **Zaruka.** Lukmann Nandor mura-serdabehjski notarnos si je zaručil Horvath Mariška gospodjicu na Dékanfalva.

— **Zatukle ga je drévo.** Dr. Viola Vilmoš čakturnjajski lećnik u Kossuth Lajos-ulici hižu da rezstepsti, pri kojim delu se je marcius 1-ga dana nesreća pripetila. Nesreća je Vugrinec Imre mjestnoga težaka dostigla, koj se je na pogibelno oranil. Nesreća se je med zidpodiranje pripetilo, ali ne od skupa-rušenoga zida, nego od jedno borovodrévo, koju je zat potrl, i drévo je Vugrineca k zemlju vudril. Vugrinec je umrl. Njegov mrtvo telo su Marcius 8-ga dana na Čak-tornja parali.

— **Alkohol.** Zerénji Jozef falubaltjan-ski (Fejérvarmegjija) gazda je tekućeg me-seca 8-ga dana odvečer i od navade bolje pijan bil, i vu ovim položaju, kada je dimo došel, posvadil se je s ženom. Žena je u susedstvu bežjala k sinu, i kada je drugi dan v jutro dimo išla, nigdi je ne našla svojega muža. Konačno ga je u drvarnici, gde je suprg na jednim drotvožu visel. Već je zdavnja Zerénji sječal se, da bude samo-ubojnik postal.

— **Sama istina** iskusanih ljudi svjedoci više, nego samohvala. Gospodin Dr. NEUGEBAUER u Beču piše: Vaš Elzafluid preporučili su sa prija-teljske strane jednom 83 godišnjem starcu, koji boluje na arterijskoj klorozi, da mu odstrani slabost živaca noge. Ovo uzrujano uribanje mu je zbilja dobre usluge učinilo i tumačio je ovaj čov-jek, da sada muže bolje ići. — Gospodin R. SCHMIDT u Pittenu, Dolnja Austrija piše: »Sa obim Vašim Elzapreperatima, naročito sa Elzafluidom postigao sam sjajne uspjehe, te sam iste već vno go prepo-ručio.« Fellerov Elzafluid treba naručiti kod dvor-skog ljekarnika E. V. Feller u Stubici, Centnuala br. 124. (Zagorje), odakle se 12 malih, 6 dvostru-kih ili 2 specialne boce franko za 5 kruna zadobije.

— **Zadnja noć.** Na Bestercebanija varasu, od tamošnjega 65. pjesičkoga rege-menta jeden prosti soldat Hegedűs Janos je marcius 7-ga dana u noći, budući da se je svojom dragom do polnoći zabavljal, na-zajšiel u kasarnu, poslie polnoći ob 2 uri pak se je u glavu strelil. Zrok je nepoznat.

— **Nutarkrčenje.** Tekućeg meseca 8-ga dana vu noći na Budapeštu su tolvaji hodili pri Wirth Janos i Sini draguljar firmi odkuda su šestdesetjezer korun vrédnosti dragoće vkrali. Tolvaje su vlovili.

— **Rat.** U Tripolisu med taljane i tur-ćine još uvijek traja rat. Marcius 5-ga dana poleg Derna su turćini tak na postlenoma zbilj taljane. Boj je jedenajst ure dugo trajal.

— **Veliki ogenj.** U Moskva (Ruski-orsag) varasu se je Golaffevsky-zvani goros-tasni promet dolizgoriel. Kvar je jeden milij-un rubel.

Figyelmeztetés!

Az utóbbi időben a mi kúrált és igen kedvelt szivarkánk helyét a

RIZ ABADIE-t

sokfeléköpen utánozzák és hozzák forgalomba, mert is kérjük tiszteljük a szerkesztőt az ABADIE névvel különösen ügyelni. Óvakodást ajánlunk minden silány áruval szemben, mivel ezeket a törvény teljes szigorával fogjuk elidőzni.

Société des Papiers Abadie.

731. sz. /1911.

Arverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102. §-a értelmében ezennel köz-
hírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbíró-
ság 1911. évi Sp. II. 670/8 számú végzése
következtében, Dr. Hidvégi Miksa ügyvéd ál-
tal képviselt Gizella gözmalom részv. társ.
javára 469 K s jár. erejéig 1911. évi nov.
hó 20-án loganatosított kielégítési végrehajtás
útján lefoglalt és 3942 K 80 f. becsült fűszer-
áru, szeszes italok, kőszén és üzleti felsze-
relvényekből álló ingóságok nyilvános ár-
verésen eladtnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. já-
rásbíróóság 1911. V. 687/3 sz. végzése foly-
tán 214 K 40 f. tőkekövetelés s járuléka
erejéig Csáktornyan Deák-utca 7 szám alatt
leendő eszközlésére

1912. évi márc. hó 20-ik napjának d. u. fél 3 óráj-
határidőül kiűzetik és ahhoz a venni szán-
dezők oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy
az érintett ingóságok az 1881. LX. t.c. 107.
és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett
a legelőbbel ígérőnek becsáron alul is elfog-
nak adatni.

Csáktornya, 1912. márc. 1. 804

804 sz. 1912.

Arverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881.
évi LX. t.c. 102. §-a értelmében ezennel
közhirre teszi, hogy a perlaki kir. bíróság
1911. évi V. 463/1 sz. végzése következ-
tében Dr. Löke Emil ügyvéd által képviselt
Kotori takarékpénztár rt. javára 900 K s
jár. erejéig 1911. dec. hó 12-én foganatosít-
ott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és
3930 K becsült következő ingóságok: lovak,
szarvasmarhák, sertések, paja, és kocsiból
álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. járásbí-
róóság 1911. V. 463/2 sz. végzése folytán
900 kor. tőkekövetelés ennek 1911. október
hó 11-napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltó-
díj és eddig összesen 100 K 77 fill.-ben bí-
róilag marmegállapított, költségek erejéig
Murakirályon alperesek lakásán

1912. évi márc. hó 26-ik napjának d. u. 2 óráj-
határidőül kiűzetik és ahhoz a venni szán-
dezők oly megjegyzéssel hivatnak meg,
hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX.
t.c. 107. és 108. §-a értelmében készpénz-
fizetés mellett a legelőbbel ígérőnek becsáron
alul is el fognak adatni.

Perlak, 1912. márc. 7. 806

Csak Animo pezsgőt igyunk!

Kellemes üdítő ital!
Hazai gyártmány!

Szőlőtelepemen elsőrendű
szokványminőségű

szőlőoltványok

kerülnek eladás alá.

Mokk Gyula

m. kir. szőlőszeti és borászati felügyelő
Tapolca.

KÖHÖCÉS

Köhögés, rekedtség és hurut
ellen nincs jobb a RÉTHY-féle

pemetefü czukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyáz-
zunk és határozottan RÉTHY-
félét kérjük, mivel sokhaszon-
talan utánpótlás van

1 doboz ára 60 fillér! :: Mindenütt kapható!
Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziaszer, mely már
sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult
köszvényneél, osztnál és meghűléseknél,
Figyelemztetés. Silány hamisítványok
miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és
csak olyan eredeti üveget fogadjunk el,
mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter
öccjegyzéssel ellátott dobozba van csoma-
golva. Ára üvegekben K.-80, K.140 és
K.2.- és úgyiszoiván minden gyógyszer-
tárban kapható. — Főraktár: Török József
gyógyszerháznál, Budapest.
D. E. Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

SCHMIDT EDE • ZONGORATERME • CSÁKTORNYA

Ajánlja elsőrendű minőségű zongoráit és
harmoniumait modern kivitelben, jutányos áron

Zongorák . . . 500 kor.-tól feljebb
harmoniumok 150 „ „
czimbalom . . 100 „ „

Alábbi világhírű czégek raktára:

Bösendorfer, Ehrbar, Förster, Oeser, Schmiéd t Kunz, Lauberger & Gloss, Malivanek,
Dörr, Mannberg, Kotykwiewicz Weidig, Petrof, Chmel, Memetschke, Koch & Korselt, Stingl

Igen olcsó átjártszott hangszerek folyton kaphatók

: Régióket átcsereél ujra :

Részletfizetés áremelés nélkül - Zongorakölcsönzés

Kiadó lakás!

A Zrinyi-téren, ÖZV. ZIEGLER
LAJOSNÉ házában 4 szobából
álló utcai lakás hozzávaló mel-
lékhelyiségekkel együtt f. évi
július 1-től kezdve kiadandó.
Bővebbet ugyanott.

Hirdetés.

Alulírott községi előjárók — a képviselőtestület megbízásából — közhírré tesszük,
hogy a község tulajdonát képező

korcsma és tartozékai

f. évi március hó 19-én d. u. 2 órakor — 1912 április 1-től, 1913 december 31-ig terjedő
időre, — a községi bírő házábanál bérbé adatni fog.

Árverési feltételek a községbírósnál és a kisszabadkai körjegyzőnél betekintheők.

Györgylakán, 1912. március hó 5-én.

Puhr Mihály körjegyző.

Becsal Lukács, bíró.

AZ ÖREGEM

is mindig azt mondta: hogy szeplők elűzése, valamint finom, puha bőr és fehére leint elérésére és megővására nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckpapier“ „Lilium“ szappan. Védjegye „Stockpapier“, készíti Bergmann et Co. cég Teichen a/E. -- Kapható minden gyógyszerár- drogéria- illesztár a minden e szakmába vágó üzletben. Darnbja 80 fillér. -- Hasonlóképpen csodálatosan beváltak a Bergmann féle „Manera“ „Lilium“ tejkrém fehére és finom női kezek megővására, ennek tubusa 70 fillérért mindenütt kapható. 718 4-40

WASHALL

legjobb mosószer
Washall Company Wien II/27.

Kapható: NOLASZ HÁNDOR cégnél Csáktornyan.

A Szenátér 4. számú házban egy két lóra való szép **istálló és egy pince** azonnal kiadó.

Sümegei mész a legjobb!

Az építető közönség vesszi tudomására hozzuk, hogy I. rendű, fával égetett, por és kőmentes, évtizedek óta elismert legjobb minőségű

:: sümegei meszünk ::

kizárólagos elárutási jogát Muraközre és Horvátországra **APFEL GÉZA** műszkereskedő csáktornyai lakosra (a kaktanya mellett) ruháztuk, kinél ugy waggonoként, mint kicsinyben, kerül eladásra miáltal **honi gyártmányunk**, mel, minőség tekintetében a külföldi (stájer) meszet nagyon felülmulja, azzal ár tekintetében is **versenyképes**.

Tisztelettel

Dunántúli mész- és teglagyarak r. l.
SÜMEG (Zalamegye.)

Ugyanott tenyésztojások kaphatók.

Sümegei mész a legolcsóbb!

Meqbízható szállóoltvány.

a vevő által darabról-darabra átvállogatható, kapható

Schwarz Emil badaecsonyi szőlőbirtokosnál **Tapolezán**.

Ugyanott kapható sima és gyökerez hazai és amerikai szőlő vessző.

Az Erzsébettéren egy

há z

szabad kézből eladó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Bútorvásárlók

figyelmébe!

Ha jó, olcsó bútort akar vásárolni forduljon bizalommal

HIRSCHL ÁRMIN kárpitos és díszítő bútorraktárában Varaždin, Sétány.-u. 2.

a hol a legolcsóbb árban szép és jó háló-, ebédlő- és szalonberendezéseket kaphat. Ugyanott mindenféle diván a legolcsóbbtól a legfinomabbig jutányos árban kapható. Javítások is elfogadtnak.

Butorraktárom szíves megtekintését kérem! Vásárlási kényszer kizárva!

Elsőrendű mész

köflachi és pegauai waggonrakományokban és kicsinyben ugyszinte

cementet

szállit egész Muraköz részére a legolcsóbb áron

Kramarits Viktor, Perlak.

Prvoredno vapno

köflachsko i pegauisko u waggon-tovar i u malo, takodjer

cementa

odprema za stran celo Medjimurje u najfalešoj cieni

Kramarits Viktor u Perlaku.

A Vlassics Gyula-utcában

: levő Molnár Gáspár-féle:

ház eladó.

Bővebbet: **Özv. Molnár Gáspárnénál.**

Sparing. A. Koloman

Varaždin Ferenc József-tér.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy a tavaszi- és nyári ujdonságok legnagyobb része megérkezett. És pedig:

Ruhára való gyapjuszövetek, zefírek, grenadinok, kartonok, nyári ruhára való könnyű szövetek.

Tavaszi női- és leányfelöltők, selyemmel béllelt kész csipkeblousok 5 koronán felüli árban, selyem blousok 7 K-tól kezdve nagy választékban kaphatók.

Férfi- és gyermekruhák, raglánok, rövid (Dendy) felöltők stb. az első bécsi gyárakból.

Nagy választék szőnyeg- és függönyökben stb.

Szolid kiszolgálás!

Csáktornyai fürdő

Patak-utca 9. szám alatt.

Modern kényelemmel bereendezve és minden igényeknek megfelelő

◆ Kádfürdők. ◆

Nyitva egész nap. :: Ügyes, gyakorlatos masszírozó.

— Jegyek kaphaók: —

Nádasdi Nándor borbélyüzletében
Hirschsohn Testvérek divatruházában.
Mik Szilárd borbélyüzletében
Deutsch Salamon fűszerkereskedésében.
Strausz Sándor könyvkereskedésében
Hirschsohn Henrik fűszerkereskedésében
A pályaudvari főzsédben.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

◆ A TULAJDONOSOK ◆

A legkiválóbb fajú nemesített

Gyümölcsfák

kaphatók:

Hoffmann Ignác, Szeged
ujszegedi faiskolájában.

Telefonszám 175. :: Árjegyzék ingyen és bérmentve.

A szűk-utcában 14. szám alatt 4 és 2 szobás, a Patak-utcában 7. szám alatt 4 esetleg 2 szobás

lakások

a Molnár E.-féle házban kiadók.

1007/UK 912.

Arverési póthirdetmény.

A csáktornyai kir. járásbírósa, mint felelős hatóság közhírré teszi, miszerint Dr. Weisz Endre zalamegerszegi főokja végrehajtónak Matosa Mihály nős Golubics Erzsébettel felsőkirályfalvi lakós végrehajtást szenvedett elleni 3824 K s jár. iránti végrehajtási ügyében 25/tk. 912 sz. a. kibocsájtott arverési hirdetményben a felsőkirályfalvi 3 sztkvben 4 hrsz. egész ingatlan és erdőtelek illedegg 1200 K becsláson, az u. o. 103 sztkvben 243/b hrsz. egész ingatlan 100 K becsláson, az u. o. 329 sztkvben 508/b hrsz. egész ingatlan 40 K becsláson, az u. o. 329 sztkvben 506/b hrsz. egész ingatlan 189 K becsláson, az u. o. 332 sztkvben 144 hrsz. egész ingatlan 45 K becsláson, az u. o. 335 sztkvben 154/a hrsz. egész ingatlan 36 K becsláson, az u. o. 335 sztkvben 506/a hrsz. egész ingatlan 189 K becsláson, az u. o. 335 sztkvben 506/a hrsz. egész ingatlan 100 K becsláson, az u. o. 338 sztkvben 143/b hrsz. egész ingatlan 33 K becsláson, az u. o. 126 sztkvben 3/a hrsz. egész ingatlan 13 K becsláson, az u. o. 322 sztkvben 3/b hrsz. egész ingatlan 13 K becsláson, az u. o. 127 sztkvben 236 ingatlan 3/4-ed része 93 K becsláson,

Felsőkirályfalva községánál
1912. évi április hó 9-ik napjának délelőtti 9 órákor
kitűzött árverés az 1881: LX t. c. 167 §-a alapján Dr. László Béla csáktornyai ügyvéd által képviselt Sztrahia testvérek csáktornyai bej. czég végrehajtató érdekében is 219 kor. 95 fill. tőke követelése s jár. kielégítése végett megtartatni fog.

Jas doli podpisani, stanojući u Arany János-Vulici Br. 6., prodajem svojega

grunta

svaki dan.
Koj oče kupiti nej se kodmene javi.

Zadravec Ferencz

511 1-1

Butor

legjobb minőségben és a legolcsóbb árban

CSAK

Schwarz Lipótnál kapható Varazsdon.

VASÁRNAPI UJSÁG

ELOFIZETESI ÁRA
EGÉSZ ÉVRE: 20K
FÉLÉVRE: 10K

Minden újonnan belépő előfizető ingyen kapja a Vasárnapi Ujság díszes karácsonyi albumát.

Mutatványosmókat kívánatra minden kinek küld a Vasárnapi Ujság kiadó hivatala, Franklin-Társulat, Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

MILÉTELEP

Készlet sok millió

NAGYÖZ.

KÖZÉPEUROPA LEGNAGYOBBSZŐLŐISKOLÁJA

Árjegyzék INGYEN

Hirdetmény

Eladó Perlakon 1 drb. Puch féle gyártmányú majdnem teljesen új szabadfutó

kerékpár.

Ára 120 korona. Érdeklődők forduljanak

513 1-2

Ripszám S. üzletébe.

Pokućtva

u najbolji kakvoći i u najfalešoj cieni

SAMO PRI

Schwarz Lipotu se može dobiti u Varaždinu,

BIRÓ LAJOS
BRÓDI SÁNDOR
HERCZEG FERENC
KENEDI GÉZA
KÓBOR TAMÁS
KOZMA ANDOR

az írók és újságírók színe-java írják
a legjobban szerkesztett teljesen független
leghitelesebb és
legnagyobb magyar napi lapot

AZ UJSÁG-ot

Vasárnap: „Asszony“, „Gyermek“, „Auto-
mobil“ és „Sport“ melléklet.

Felelős szerkesztő: GAJARI ÖDÖN.
Szerkesztő-társ: Dr. ÁGAI BÉLA.

— Előfizetési árak: —

Egy évre . . . . K 28.—
Félévre . . . . K 14.—
Negyed évre . . . . K 7.—
Egy hónapra . . . . K 2.40

Egyes példány ára ünnep-
és vasárnapokon egyformán

AZ UJSÁG terjedelme rendszeren
32—36—40 oldal.

Vasár- és ünnepnapokon 80—100—200—280 oldal.

MEGRENDELŐ-CIM:

Az Ujság kiadóhivatala
Budapest, VII., Rákóczi-út 54. sz.

10 fillér.

Naponta új műsor.

Grand Royal Elektro Projektograf

látványos színház

Csáktornya - a Kossuth Lajos-utcai - BENEDIKT-féle házban.

Első és legnagyobb kinematograf színház. : Saját erő és világítási telep. : Elsőrangú gépezet.

Mai műsor: Jézus élete és szenvedése.

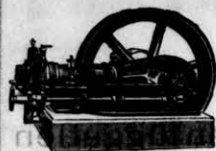
HELYÁRAK : I. hely 80 fill., II. hely 60 fill., III. hely 40 fill. Katonák és gyermekek felét fizetik.
Pénztárnitás 7 órakor. : Kezdeté este 8 órakor. : Számos látogatást kér AZ IGAZGATÓSÁG.

NYERSOLAJ
SZIVÓGÁZ
DIESEL
BENZIN

MOTOROK

ÉS LOKOMOBILOK

GYORS
SZÁLLÍTÁS
KEDVEZŐ
FIZETÉSI
FELTÉSEK
MÉSSZEMÉNO
JÓTÁLLÁS

DREZDAI MOTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS.

- Németország legnagyobb motorgyára. -

692 10-26 VEZÉRKÉPVISELŐ:

GEBBÉRT IGNÁCZ ÉS TÁRSA

BUDAPEST, V., DOHÁNY-UTCA 4. (Alkotmány-u. sarok).

A Budapesti Helytörténelmi Ipartestület védnöksége alatt álló BUTORCSARNOK és hitelszövetkezet

az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja, 12 éve fennáll, felhívja a n. é. butor-
vásárló közönség figyelmét, a VIII., József-körút 28. (Békkocsis-utca sarok),
valamint IV. ker. Ferenciek-tere 1. sz. (Királyi bérpalota) újonnan
átalakított helyiségében rendezett

lakásberendezési kiállítás

megtekintésére, raktárunk, mely a legnagyobb az országban, a legegyszerűbbtől a legfino-
mabb kivitelű művészek által tervezett szakbizottság által felülvizsgált butorokból áll

Teljes lakásberendezéseket művészi tervek szerint készítünk,

-- minden darab jóállás mellett adatik el. --

'Prodajem bika'

1 1/4 godine starog švicarske pas-
nine prikladnog za razplod.

Stjepan Leskovar

Varaždin, Milička-ulica.

Hirdetmény.

Az alsódomború Zalán család tulajdonát képező, Somogy megyében, vasuti meg-
állóhely mellett lévő 50 kat. holdból, malomból, halászati jogból és helypénzszedési jog-
ból álló „KAKONYA” pusztá birtok a legtöbbet ígérőnek

eladó.

Zárt ajánlatok **folyó évi március 23-ig bezárólag**, Mihácz János községi
jegyzőhöz, nyújtandók be; ahol a részletes feltételek megtudhatók.

Alsódomboru 1912. március 11.

ÉRTESÍTÉS! A Csáktornyai Takarékpénztár

R.-T. Csáktornya a n. é. gazda-
közönség tudomására adja, miszerint sikerült, a **M. kir. Allamvasutak**
Gépgyára kerületi képviselőjét elnyernie. Mindenféle **gazdasági gépek**
és eszközök olcsó áron, **kényelmes lefizetés mellett** nála beszerez-
hetők, részben a **raktáron levő készletből**, melyet bármikor mindenki
megtekinthet, vagy esetleg gyors **megrendelés útján!** Kérjük a n. é.
gazdaközönséget megrendeléseit hozzánk juttatni, az a tőlünk megszokott
előzékenységgel lesz elintézve.

Ugyanez alkalommal felhívjuk a t. építető közönség figyelmét
„**ETERNIT**” pala képviselőtünkre is. Ez a **modern építési tudomá-
ny által feltalált** s eddig **felülmúlhatatlan fedőanyag** nálunk
szinte **mérsékelt árakon, kényelmes részletekben** szerezhető be. —
Óriási megtakarítás a ma oly drága épületfában, minthogy az
„**Eternit**” pala a közönséges cserépszindely súlyának **negyedrészt**
teszi csak ki. — Kérjük a nagyérdemű közönség szives megbízásait.

Csáktornyai Takarékpénztár Részvénytársaság.